Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas
Leidėjas: LIETUVIU S-GA BRAZILIJOJ
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz Moreira Landi
Faktinas Redaktorius
Stasys Vancevičius
Rankraščius redakcija taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų rankraščių nesaugo ir savo lėšomis negražina.

LIETUVIS

O maior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Prenumeratos kaina:
Brazilijoj metams 12 milreisų, pusmečiui 6$000. Pietų ir Siaurės Amerikoje: metams 15 milreisų, pusm. 8 milr.
Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 milr pusmečiui 10 milr.
REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Tel. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

10-ti METAI. | SÃO PAULO, 1938 m. Spalių - Outubro mėn. 29 d. | NR. 44 (512)

NAUJOJI VOKIETIJA IR LIETUVA.

Vokietija yra viena iš didžiųjų Europos valstybių. Šiandie ji apima 222.068 kvadratinių mylių žemės plotą su 77.400.000 gyventojų. Ji jau didesnė už 1914 metų kaizerio valdytą Vokietiją Tiesa, senoji Vokietija turėjo didelius žemės plotus — kolonijas Afrikoj, Azijoj ir daug salų vandenynuose. Per Didįjį Karą jas pasigrobė kitos valstybės. Daugiausia Anglija. Po karo, pasirašius Versalio sutartį, ir pati Vokietija buvo apkarpyta, o jos sąjungininkė Austro—Vengrija suskaldyta. Prancūzai atsiėmė anksčiau vokiečių užkariautas jų žemes. Dideli žemės plotai teko naujai atgimstančiai Lenkijai, kuri Vyslos upe pasiekia net Baltijos jūrą. Taip vadinamas Lenkų Koridorius perskėlė Vokietiją į dvi dalis. Prūsija su Karaliaučium tapo atskirta, Dancigas padarytas laisvu miestu, bet Lenkijos globoje, Klaipėda ir visos kaizerio valdytos žemės į šiaurę nuo Nemuno — Klaipėdos Kraštas arba Mažoji Lietuva tapo dalimi Lietuvos Respublikos. Vokietija iš 208.630 kv. mylių ploto su 67.800.000 gyventojų buvo sumažinta iki 186.627 kv. mylių su 59.800.000 gyventojų. Karą pralaimėjusi vokiečių tauta tapo pažeminta.

Tai buvo po Didžiojo Karo...

Prancūzai reikalavo Vokietiją visai suskaldyti. Jie puikiai pažinojo vokiečių agresingumą, tad norėjo padaryti Vokietiją jos kaimynams nepavojingą. Tik Anglija ir Jungtinės Šiaurės Amerikos Valstybės prancūzų planams pasipriešino. Jie bijojo, kad iš suskaldytos Vokietijos nebegalės gauti reparacijų (karo kontribucinių mokesnių) ir kitų gėrybių. Jie pavydėjo Prancūzijai per didelių nugalėtojo laurų ir įtakos Europos kontinente. Prancūzai karščiavosi, bet turėjo nusileisti. Prancūzai jautė, kad vokiečiai nedelsdami mėgins atsirevanšuoti ar bent atsigriebti. 1921 m. vasario 5 d. t. y. tik trečiais metais po Versalio sutarties vokiečių nugalėtojas vyr. Prancūzijos kariuomenės vadas maršalas Fošas, kalbėdamas apie Europos ateitį, pareiškė:

— Sąjungininkai nepanorėjo pilnai izoliuoti Prūsijos Jie atsisakė Bavariją padaryti nepriklausoma valstybe ir sudaryti, kaip aš reikalavau, eilę Reino respublikų. Tai, štai, atsiminkite mano žodžius: nepraeis nė dešimts metų, kai ir vėl mums teks skaitytis su naujo karo galimumais su Vokietija, o per 15 metų mums teks ir kariauti.

Fošo pranašystė jau buvo beišsipildanti, bet dabartiniai Anglijos ir Prancūzijos vadai pasuko naujos politikos keliu. Miunchene jie revizavo Versalio sutartį, jie nusileido vokiečiams. Prasidėjo neaiški Anglijos, Vokietijos ir Prancūzijos bičiulystė, žinoma, kitų valstybių sąskaiton. Vokietijos kaimynai, jaunosios respublikos, nežiūrint ar jas palietė Miuncheno susitarimas ar ne, turės pakeisti savo orientaciją. Kas dabar gali pasitikėti Prancūzija ir Anglija? Kas gali pasitikėti ir laukti pagalbos iš SSSR? Jie leido Italijai užgrobti Tautų Sąjungos narį Abisiniją, leidžia Japonijai grobti Kinijos žemes ir žudyti šimtus tūkstančių jos gyvento jų! Kovo mėn. jie apleido Lietuvą, o dabar Čekoslovakiją!

Šiandie Vokietija laimėjo. Hitleris triumfuoja taip, kaip netriumfavo nė vienas vokiečių kaizeris!

O kaip bus su Lietuva?

Apie naujus Vokietijos planus kalba visas pasaulis. Telegramos ir laikraščiai skelbia, kad vokiečiai griežtai pareikalausią kolonijų. Ką dabar darys Anglija su Prancūzija, kai teks apkarpyti skvernus ir savojo švarko? Bet mus kolonijų klausimas nejaudina. Lietuva jų neturi. Mūs veidus perbėga šešėlis skaitant gandus, kad ryt ar poryt Hitleris pulsiąs mūsų Klaipėdą. Kiti gandai skelbia, kad Vokietija su Lenkija jau susitarė pasidalinti Lietuvą. Kaip yra iš teisybės? Kokie smūgiai dar gali kristi ant mūsų senosios Tėvynės? Ar gali Lietuva dabar tikėtis kitų valstybių ginklo pagelbos ar bent užtarimo? Mūsų galvos pilnos tokių klausimų. Bailesnieji pradeda net nuogastauti. Bet iš tikrųjų nėra taip blogai, kaip kartais atrodo. Miunchene apie Lietuvą nekalbėjo nieko. Vokietijai dabar reikalinga ramybė ir laikas gerai sukramtyti tai, ką jau atsikando. Vokiečiams netrūksta nei uostų nei kitokių miestų, bet trūksta žemės ir duonos. Sudetų buvo milijonai, austrai— yra taip pat vokiečių tautos dalis, o Klaipėdos krašte yra tik kelios dešimtys tūkstančių vokiečių, kurie čia sudaro mažumą. Klaipėda Vokietijai nei žemės nei duonos klausimo neišspręs. Vokiečiams teks siekti kolonijų. Todėl dabar Europos politikos vadai mano, kad Hitleris palaikys gerus santykius su visomis Pabaltijo valstybėmis, tai gi, ir su Lietuva. Kilus nesantaikai vakaruose, šios respublikos būtų aruodu, kuris bent dalinai maitintų Vokietiją. Pabaltijo valstybėse esą Vokietija dabar sieksianti įsigalėti ramiu būdu. Ji plėsianti savo kultūrinę ir ekonominę įtaką. Sako, kad Hitleris nusprendęs, jog geriau turėti gerus santykius ir įtaką visoje Lietuvoje, negu atplėšti nuo jos Klaipėdą... Dalintis Lietuvą su lenkais ir tuo stiprinti Lenkiją, aišku, vokiečiai nė negalvoja. Dancigo ir Koridoriaus klausimui išspręsti jie ieškos kitų kelių. Todėl nuogastauti ir tikėti nuolat skleidžiamiems visokiems gandams nėra pagrindo.

Lietuvos Vyriausybė budriai seka visus įvykius Europoje. Jeigu buv. Santarvės valstybėse atrama bus abejotina, Lietuva labiau susiartins su Vokietija. Gal teks duoti daugiau laisvių Klaipėdos vokiečiams, bet jokio Lietuvos apkarpimo nebus Kas šeimininkaus Klaipėdoje — lietuviai ar vokiečiai ir vokietininkai, tai pareis nuo Klaipėdos lietuvių tautinio, kultūrinio ir ekonominio atsparumo.

Simas Bakšys.

Japonija užėmė Hankeu.

Spalių 25 dieną, po stiprių susirėmimų, Japonijos kariuomenė užėmė buvusią Kinijos laikiną sostinę Hankeu. Patį miestą japonų kariuomenė užėmė be didesnių kovų, nes kiniečiai, matydami, kad vistiek šiame fronte negalės atsilaikyti prieš japonus, atitraukė visą savo kariuomenę.

Hankeu užėmimas parodo nemažą persvarą japonų pusėje. Iš Šanchajaus pranešama, kad paskutiniu laiku kiniečių kariuomenės jėgos labai susilpnėjusios. Kiniečiai gauną labai menką paramą iš Sovietų ir Amerikos. Blogai organizuota ir dar blogiau apginkluota kiniečių, kad ir skaitlinga kariuomenė negali atsilaikyti prieš moderniškais ginklais apginkluotą japonų kariuomenę.

Nauji mūšiai Madrido fronte.

Paskutinėmis dienomis Ispanijos sukilėliai pradėjo puolimą Madrido link. Madrido fronte įvyko smarkių susirėmimų, po kurių sukilėliams pavyko užimti keletą legalistų fronto linijų.

Naujos žinios praneša, kad generolas Franco ruošia didelę ofensyvą Katalunijos link. Sukilėliai pradėjo koncentruoti savo kariuomenę ties Larida.

Paskutinėmis dienomis iš sukilėlių Ispanijos dar išgabenta keli tūkstančiai italų savanorių. Sukilėlių vyriausybė skelbia, kad savanoriai atšaukiami tik iš sukilėlių Ispanijos. Vyriausybininkų pusėje esą likę visi savanoriai, kurių esą kelios dešimtys tūkstančių.

Geréja padėtis Palestinoje.

Sustiprintai anglų kariuomenei užėmus svarbesnes Palestinos vietas ir paskelbus karo stovį padėtis pagerėjusi. Arabų teroristai pradeda nurimti, nes anglai juos žiauriai baudžia Paskutinėmis dienomis trys arabų teroristų vadai buvo kariuomenės teismo nuteisti ir pakarti.

Laikraščiai praneša, kad anglų karo ir civilės valdžios atstovai pirmą kartą istorijoje įžengė į Omaro šventyklą Jeruzolime. Šventykloje rasta daugybė ginklų, kuriais naudojosi arabų teroristai.

Konfliktas tarp Vengrijos ir Čekoslovakijos.

Kaip jau buvo rašyta, tarp Vengrijos ir Čekoslovakijos vyksta labai rimtas teritorialinis nesusipratimas. Vengrai reikalauja, kad Čekoslovakija atiduotų Vengrijai madjarais apgyventą sritį. Čekoslovakai tam priešinasi. Kadangi Vokietija gavusi savo dalį nerodo didelio susirūpinimo patenkinti vengrų reikalavimus, tai Čekoslovakija nenusileidžia. Vengrija įteikė Čekoslovakijai ultimatumą. Čekoslovakijos atsakymas į ultimatumą dar negautas. Jei Čekoslovakija atmes Vengrijos ultimatumą gali kilti ginkluotas konfliktas.

Anglija eina gėdos keliu.

Buvusis Anglijos minestras pirmininkas Lloyd George tvirtina, kad pastaraisiais metais Anglija laipsnis po laipsnio gėdos laiptais leidžiasi vis žemyn. Ji nesugebėjo išlaikyti savo autoriteto Tautų Sąjungoje, negarbingai kapituliavo prieš fašistinę Italiją pripažįstant Abisinijos užkariavimą, neaiškiai laikosi Ispanijos kariaujančių pusių atžvilgiu, nepajėgia apginti savo interesų Kinijoj, o su Čekoslovakijos apkarpymo sutartimi sukelia kitų tautų nepasitikėjimą Didžiosiosios Britanijos draugingumu.

Norì paimti Madridą.

Frankistų atakas Viduržemio pajūryje vyriausybininkai smarkiai atrėmė. Dabar nacionalistai vėl puola Madridą. Jei Madridą paimtų, vyriausybininkai būtų visiškai demoralizuoti, o negalėlimas sostinės paimti rodo, kad vyriausybininkai dar nenugalimi. Bet ir šiuo metu nacijonalistų atakos prieš Madrida nesekmingos.

Hankeu ir Wouchang skęsta liepsnose.

Yan-Tse upės pakrantėse kiniečiai vis tebesigina. Hankeu ir Wouchang miestai, kurie per kovas tapo sugriauti, dar tebelieps noja. Paėmę naujus miestus japonai dabar norėtų atsikvėpti bet kiniečiai žiauriai keršija. Visoje apylinkėje siaučia badas ir ligos.

Ispanijoj abi kovojančios pusės ruošiasi žiemai.

Ispanijos vidaus karas jau nukamavo tiek vyriausibininkus tiek frankistus. Bet abi pusės pasiryžusios laimėti. Karo veiksmai vyksta visuose frontuose, nors pastaruoju metu juos trukdo smarkūs rudens lietūs.

Tarp sukilėlių globėjų Musolinio ir Hitlerio iš vienos pusės ir Anglų — Prancūzų iš kitos pusės vyksta slapti pasitarimai. Italija pasižadėjo savo savanorius atšaukti ir jau 18.000 karių grįžo. Vyriausybininkai ir jiems palanki Europos spauda skelbia, kad Italija parsivežusi tik ligotus ir sužeistuosius. Tuo tarpu ir vyriausybininkai ir frankistai savo pozicijas stiprina ir ruošiasi žiemai. Aišku kad karo galo nei vieni nei antri greit sulaukti dar nesitiki. Karas netikėtai staiga pasibaigtų tik tada, jei didžiosios Europos valstybės susitartų ir Ispaniją „sutvarkyti“, kaip „sutvarkė“ Čekoslovakiją.

TIK «LIETUVĮ» SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

Iš Lietuvos

Paruoštas Lietuvos prekybos sutarties su Argentina projektas.

Prekybos derybos su Argentina visą laiką buvo vedamos diplomatiniu keliu. Lietuvos ministras Pietų Amerikoje, gaudamas direktyvų iš Užsienių Reikalų Ministerijos, vedė derybas vietoje, tarėsi, studijavo jų pasiûlymus, rinką ir informavo Užsienių Reikalų Ministeriją. Pagaliau jau tiek toli pažengta, kad surašytas prekybos sutarties projektas ir jis perduotas Ministrų Tarybai svarstyti. Patirta, kad norima sudaryti sutartį didžiausio palankumo principu.

Argentinoje, atsiskaitant su užsieniais, yra keli kursai. Valstybėms, atseit ir Lietuvai, kurios neturi sudariusios prekybos sutarčių, taikomas dažniausia nepalankus kursas ir dėl šios priežasties tų kraštų prekės negali išlaikyti konkurencijos su kitais kraštais. Beveik vien dėl tos priežasties mûsų eksportas jau nuo pereitų metų į Argentiną kaip ir sustojo, nes buvo išvežta tik bulvių už 24,5 tûkst. Lt. Šiemet per pirmuosius 7 mėn. visai nieko neišvežta, kai tuo tarpu įvežimas iš Argentinos kasmet siekia kelių milijonų litų pvz., pernai įvežta už 3,3 mil. Lt., užpernai už 2,7 mil. Lt. ir t.t. Įvežama sunkiųjų padams odų, odų įpramonei raugų bei ekstraktų, raguočių, taukų technikos reikalams ir kt. Šių prekių jau šiemet, per 7 mėn., įvežta už 1,3 mil Lt. Į Argentiną išveždavome didesnius kiekius faneros ir celulozės, bet esant nepalankiems atsiskaitymo kursams, pernai šių prekių išvežimas visiškai sustojo. Taigi yra gyvas reikalas su šiuo kraštu susirišti prekybos sutartimi. Tikimasi, kad netrukus bus to pasiekta.

Kainos Kauno turguose.

Rudenį turguose ypač gausiai esti vaisių ir daržovių. Į Kauną vaisių parduoti atveža iš gana tolimų vietų. Šiaip Kauno turguose vaisių prekyba yra miesčionių tarpininkų rankose, iš ûkininkų kažin kodėl maža kas vaisiais teprekiauja. Vasarinių atmainų obuolių ir kriaušių jau maža pristatoma. Daugiausi esti rudeninių atmainų vaisių, kurie, palyginti, su vasariniais, yra brangesni. Už I rûšies obuolių kg buvo mokama po 60—70 ct. kiti obuoliai buvo parduodami po 15—50 ct. Už gerų kriaušių kg buvo prašoma ligi 0,80—1,00 Lt. Be obuolių ir kriaušių, turguje labai daug buvo parduodama slyvų, už kurių kg mokėta ligi 60—70 ct.

Kitokių uogų, kaip spanguolių jau nebeesti. Už spanguolių litrą vidutiniškai mokėta po 30—35 ct.

Rudeniop nemaža parduodama grybų, ypač baravykų. Grybų kainos gana įvairios. Pvz. už baravykų puskrepšį buvo prašoma 1,50 Lt ar pan.

Daržovių kainose tokių didesnių svyravimų nepastebima. Ypač daug pristatoma smulkiųjų daržovių: pamidorų, svogûnų, kopûstų ir kt. Už pamidorų kg buvo mokama po 20—40 ct, už žieminių svogûnų kg — po 40 ct, už vasarinių svogûnų kg — po 30 ct už morkų centnerį — po 3,50 — 4,00 Lt, už krienų kg — po 60—70 ct, už ridiką — po 10—15 ct, už porų kapą — po 2,00 Lt, už petruškų kapą — po 1,50 Lt. Jau daugiau siûloma kopûstų, dėl to jų kainos krinta. Taip pat gausiai parduodama bulvių, kurių centnr. nuo praeitame ketvirtadienį mokėtų 2,25 — 2,50 Lt atpigo ligi 2 Lt ir dar mažiau.

Ûkinio sviesto kg vakar buvo parduodamas po 2,60 — 3,20 Lt. Už grietinės litrą mokėta nuo 0,90 ct ligi 1,60 Lt. Sûriai buvo parduodami po 0,60—0,90 Lt., o varškės litras — po 50 ct.

Kiaušiniai rudeniop, kaip ir visuomet, brangsta. Ûkininkų parduodami kiaušiniai vertinami brangiau, ir už jų dešimtį mokė jo ligi 1,20 Lt. Šiaip perkant pas kiaušinių pirklius už dešimtį reikėjo mokėti po 80 ct.

Paukščių turgus į rudenį tur tingesnis. Už vištas mokėta nuo 2,50 Lt ligi 5,00 Lt. Dar šiek tiek buvo žąsų, už kurias mokėta ligi 7 Lt ir pan.

Pašarų pristatoma pakankamai. Jų kainos nesikeičia.

Tarp Lietuvos ir Turkijos įvedamas telefono susisiekimas.

Nuo spalių 1 d. iš Lietuvos įvedamas telefono susisiekimas su Turkija. Mokestis už pasikalbėjimus dienos metu (8—19 val.) bus imamas 12,30 lt. už vieną minutę ir 36.90 už tris minutes Mokestis už telefono pasikalbėjimus nakties metu (19—8 val.) bus imamas 7,38 lt. už vieną minutę ir 22,14 lt. už tris minutes.

Darbininkams kursai Vilijampolėje.

Šiais mokslo metais Darbo Rûmų ruošiami suaugusiems bendro lavinimo kursai Vilijampolėje iš Kauno miesto 1-os pradžios mokyklos, Raudondvario gt., perkelti į Kauno miesto 34 pradžios mokyklą, Puodžių gt. Kursai pradės veikti nuo spalių 1 d. Kursų vedėju paskirtas mokyklos vedėjas mokyt. Paškevičius. Norintieji į kursus įstoti, turi tuojau į juos įsirašyti. Įsirašyti galima pas kursų vedėją 34 pradžios mokykloje kasdien nuo 18 iki 19 val.

Šiemet baigiami psichiatrinės ligoninės plėtimo darbai.

Kaip žinoma, Vidaus Reikalų Ministerija šiemet paskyrė Kalvarijos psichiatrinei ligoninei praplėsti apie 800.000 lt. Už tuos pinigus antrasis korpusas dar šiemet įrengiamas ir jame bus vietos 500 lovų. Ligoninės naujojo korpuso įrengimo darbai bus baigti ligi metų galo ir jau nuo sausio mėn. naujose patalpose bus normalus sergančiųjų gydymas. Šiemet statomos naužų.

jos patalpos virtuvei ir skalbyklai — šie skyriai labiau mechanizuojami. Be to, prie ligoninės ûkio trobesių naujai statoma ledainė ir naujas kluonas.

Šiemet labai daug grybų

Provincija šiemet labai džiaugėsi dideliu riešutų derliumi, o dabar džiaugiasi ir dideliu grybų derliumi. Iš įvairių Lietuvos vietų tenka patirti, kad grybų visur labai daug auga, o ypač daug visų mėgiamų baravykų randama. Grybų daug turgų ir šiaip dienomis atvežama ir į Kauno rinkas. Esant dideliam grybų derliui, jų kainos provincijoje labai žemos. Pav., Tauragėje už kapą gražių baravykų parduodantieji prašo tik iki poros lt. Gražios šiltos rudens dienos grybautojams dar daugiau žada gražių grybų.

P. Šaltenis grįžta atgal.

Lakûnas Šaltenis. iš Brooklyno Dariaus ir Girėno aero klubo atvežęs mûsų šauliams dovanų lėktuvą, spalių 10 d. išvažiuoja atgal į Š. Ameriką. Lakûnas P. Šaltenis daug kur važinėjo Lietuvoje, buvo Vilniuje ir išvažiuoja gražiausių įspûdžių iš Lietuvos kupinas. Draugija Užsienių Lietuviams Remti Dariaus ir Girėno Aero Klubui Brooklyne per lakûną Šaltenį įteikia nuvežti dovanų — įvairaus turinio knygų, jų tarpe gražiai Spaudos Fondo išleistą „Lietuva 1918 — 1938 metais“.

Broliai Motûzai išvažiuoja.

Amerikiečiai filmininkai broliai Motûzai spalių 5 d. išvažiuoja į U. S. A. Jie visą vasarą Lietuvoje filmavo įvairias pramogas, iškilmes ir mûsų kariuomenės pasirodymus. Ypač jie atsidėję filmavo Tautinę Olimpiadą ir mûsų Tautos šventės proga rugsėjo 8 d. kariuomenės ir organizacijų paradą. Broliai Motûzai tas filmas nuvykę į Š. Ameriką parodys lietuvių kolonijoms. Š. Amerikos lietuviai jau laukia jų atvykstant nes nori savo akimis pamatyti vairių Lietuvos gamtos vaizdų, ir visuomeninio gyvenimo bruožų.

Muntera sutiko Lozoraitis ir Girdvainis.

Latvijos užsienių reikalų ministras Munteras, grįždamas iš Ženevos ir tarptautiniam traukiniui sustojus Kauno stotyje, buvo išėjęs į peroną. Čia su Munteru susitiko užsienių reikalų ministras Lozoraitis ir Užsienių Reikalų Ministerijos protokolo direktorius įgaliotas ministras Girdvainis. Ligi traukiniui išvažiuojant ministrai nuoširdžiai pasikalbėjo.

Grįžo Avietėnaitė ir Šalkauskis.

Apie tris mėnesius išbuvę Amerikoje ir ten tvarkę ateinančiais metais būsimos pasaulinės parodos lietuvių skyriaus reikalus, Užsienių Reikalų Ministerijos spaudos biuro viršininkė Avietėnaitė ir Vidaus Reikalų Ministerijos statybos inspektoriaus padėjėjas architektas Šalkauskis jau grįžo.

„Pienocentro“ vadovybė aplankė visą eilę pieninių.

Šiomis dienomis „Pienocentro“ valdomųjų organų nariai buvo išvykę į Ukmergės, Utenos, Zarasų ir Rokiškio apskritis. kur arčiau susipažino su vietos pieninių darbu. Buvo aplankytos Kurklių, Utenos, Zarasų, Kamariškių, Antazavės, Obelių, Rokiškio, Kamajų, Salų, Svedasų ir Anykščių pieno perdirbimo bendrovės.

Buvo rodoma kultūrinė Lietuvos filma.

Vytauto Didžiojo Muziejaus paskaitų salėje buvo demonstruota brolių Motûzų pagaminta iš įvairiausių Lietuvos gyvenimo sričių kultûrinė filma. Filmos pasižiûrėti prisirinko pilna salė žiûrovų. Šį kino seansą surengė Kar. Štabo Spaudos ir Švietimo Skyrius.

SKAITYK IR PLATINK

«LIETUVĮ»

Alex Mumthe.

Daktaras iš San Michele.

(Fragmentas iš knygos „San Michele Knyga“)

(Tąsa iš 43 nr.)

PACIENTAI.

— Krest,.. krest.... krest,,, — Įsisiurbiau į jo akis nužemintai maldaujančias.

— Jis turi sąmonę, — prašnabždėjau aš seseriai Martai, — jis kažiko prašo. Norėčiau žinoti, kas tai bûtų. Klausykit.

— Krest, krest, krest... — kartojo jis be paliovos.

— Bėkite ir atneškite kryžių, — tariau vienuolei.

Mes jam padėjome kryžių ant lovos. Žodžių srovė bematant nutrûko. Jis gulėjo visai tyliai, įbedęs į kryžių akis. Jo kvėpavimas ėjo silpnyn ir silpnyn. Staiga jo milžiniško kûno raumens įsitempė paskutinėje baisioje spazmoje, ir jo širdis nustojo plakusi.

Rytojaus dieną kitam mužikui pasirodė aiškûs pasiutimo simptomai ir veikiai po to trečiam. Po trijų dienų visi buvo apimti pasiutimo. Jû šauksmas ir kaukimas buvo girdėti visame Hôtel-Dieu ir, gal, taip pat Notre-Dame aikštėje. Visa ligoninė buvo priblokšta; visi bijojo žengti žingsnį į tą paviljoną, net drąsiosios seserys bėgo šalin, siaubo apimtos. Kaip šiandie matau baltą Pasteuro veidą, kai jis tyliai ėjo nuo vienos lovos prie kitos, žiûrėdamas begalinio gailesio pilnu žvilgsniu į nelaimėlius, užgriûtus jų baisios lemties. Jis susmuko kėdėje, susiėmęs rankomis galvą. Įpratęs kiekvieną dieną matyti, niekumet iki tol nebuvau pastebėjęs, kad jis toks sugûręs ir ligu istas, nors man jau anksčiau beveik nepastebimas trikimas jo kalboje ir visai nežymus jo rankos judesio netikrumas buvo pasakę, kas jam yra. Tai buvo pirmi įspėjamieji ženklai likimo, kuris netrukus turėjo jį ištikti. Įėjo Tillaux, kurį iškvietė nuo operacijos, krauju sutepta prikyšte. Jis priėjo prie Pasteuro ir padėjo jam ant peties ranką. Tylėdami jiedu pasižiûrėjo viens į antrą. Geros mėlynos didžiojo chirurgo akys, jau tiek mačiusios siaubo ir kančių, klydinėjo po visą didelę salę, o jo veidas buvo baltas kaip drobė.

— Nebegaliu daugiau, — tarė jis sugniužusiu balsu ir išbėgo iš kambario.

Tą patį vakarą ilgai tarėsi abudu vyrai. Nedaug kas žino, koks buvo to pasitarimo padarinys, bet tai buvo vienintėlė teisinga išeitis, teikianti abiem vyram garbės. Kitą rytą viskas buvo tylu tame paviljone. Nakti visi beviltiškai pasmerktieji tyliai ir be skausmo numirė.

Įspûdis Paryžiuje buvo baisus Visi laikraščiai buvo pilni šiurpulingų žinių apie rusų mužikų mirtį, ir daug dienų žmonės apie nieką kitą nekalbėjo.

Kartą vėlai naktį pas mane į Avenue de Villiers atbėgo didžiai susijaudinęs vienas žinomas gyvulių tapytojas norvegas. Jo mylimas šuo ką tik jam įkandęs į ranką. Tai buvo milžiniškas buldogas, nepaprastai baisus pažiûrėti, bet iki šiol visiškai ramus gyvulys, kurį ir aš mylėjau; to šuns portretas, jo šeimininko nutapytas, buvo pernai metais išstatytas parodoje. Tučtuojau nulėkėme į jo studiją Avenue des Ternes. Šuo buvo uždarytas miegamajame kambary, jo šeimininkas mane prašė jį tuč tuojau nudėti; sakėsi neturįs drąsos pats tatai padaryti. Šuo lakstė po kambarį, tarpais slėpdamasis po lova su laukiniu urzgimu. Kambaryje buvo taip tamsu, kad aš įsidėjau raktą į kišenę ir nusprendžiau palaukti kitos dienos ryto. Išdezinfektavau norvego žaizdą ir daviau migdomųjų. Rytojaus dieną atidžiai ištyriau šunį ir nusprendžiau egzekuciją dar atidėti, kadangi, nors ir daug buvo žymių aš nebuvau tikras, kad šuo pasiutęs. Diagnozo klaidos pasiutimo ligos pradinėje stadijoje tokios dažnos. Net klasiškas simptomas, kuris davė šiai baisiai ligai pavadinimą — hidrofobija reiškia vandens baimę — nėra neklaidus įrodymas. Pasiutęs šuo nevisuomet bijo vandens.

(B. d.)

Kinijos ir Japonijos vidaus santvarka.

Didžiausią dėmesį viso pasaulio spaudoj šiuo metu traukia į save Kinija ir Japonija. Tačiau maža kas žino, kaip jos yra viduj susitvarkę. O tai yra įdomu atsižvelgiant į dabartines sąlygas, nes karo pasisekimas visada daug priklauso nuo vidaus santvarkos.

Ligi 1912 m. Kinija buvo neaprėžta monarchija. Ją valdė imperatoriai, vadinami Bogdychanai. Kinijos sostinė buvo Pekinas arba Peipingas, esąs šiaurės Kinijoj. Imperatorių valdžia paskutiniais dešimtmečiais buvo silpna tiek viduj, tiek santykiuose su užsieniais. Į Kiniją ėmė smarkiai veržtis europiečiai, išsiderėdami sau įvairių lengvatų. Žymesniuose Kinijos miestuose atsirado europiečių kvartalai, į kuriuos vietos gyventojams įėjimas buvo uždraustas. Baltų ateivių prlvilegijos sukėlė pažangesniuose kinų sluoksniuose, kurie jau spėjo šiek tiek susipažinti su Europos kultûra, didelį nepasitenkinimą. Šio kinų tautiško judėjimo priešaky atsistojo Dr. Sunjatsenas. 1912 m. buvo padaryta revoliucija: imperatorius buvo nuverstas ir Kinija paskelbta respublika. Pirmuoju prezidentu buvo Dr. Sunjatsenas, jau miręs. Tačiau respublika nepasirodė Kinijai naudingesnė už monarchiją, nes Kinija suskilo, kaip valstybė. Iš vienos Kinijos praktiškai pasirodė trys Kinijos: Šiaurės Kinija su Peipingu, kaipo sostine, vidurinė Kinija su Nankinu ir pietų Kinija su Kantono miestu. Kiekvienam šių trijų miestų sėdi atskira vyriausybė. Nankino vyriausybė save laiko aukščiausia visos Kinijos valdžia, bet ji ligšiol nepajėgė priversti, kad jos klausytų Kanto- ir Peipingo vyriausybės, kurios save laiko visai savarankiškomis. Pagal dabar veikiančią Nankino konstituciją, Kinijos vidaus santvarka taip atrodo.

Kinija yra respublika. Kinijos prezidentu yra Linsenas, išrinktas 1928 m. Bet apie prezidento Linseno veikimą beveik nieko negirdėti. Aukščiausioji vykdomoji valdžia priklauso vadinamam vykdomajam komitetui, sudarytam iš tautinės komintango partijos narių. Vykdomojo komiteto pirmininku yra maršalas Čankaišekas, kitaip sakant jis yra ministeris pirmininkas. Ministerijų yra aštuonios: užsienių, vidaus, karo, laivyno, finansų, švietimo, pramonės ir susisiekimo. Ministerijos kiniškai vadinas juanais. Visa Kinija yra padalyta į 22 provincijas kurias valdo gubernatoriai, dažniausiai — generolai. Kadangi Kinijos plotas — 8 milijonai kv. kilometrų — yra milžiniškas, tai kai kurios iš tų provincijų yra didesnės už bet kurią vakarų Europos valstybę. Provincijų gubernatoriai, kaip sakyta, yra dažniausia generolai. Bet kinų „generolo“ nereikia suprasti taip, kaip mes suprantam generolo laipsnį. Generolo laipsnis Kinijoje įgyjamas daug paprasčiau. Kinijoj lig šiol yra daug visokių plėšikų gaujų. Jei tokios plėšikų gaujos vadui netikėtai užpulti provincijos sostinę ir esamą gubernatorių išvyti, tai plėšikų vadas pasiskelbia gubernatorium ir pats sau suteikia „generolo“ laipsnį. O jei kuriam ir šio permaža, tai tas, nei akim mirktelėjas pasikelia į maršalus. Žinoma yra ir išminčių. Taip, maršalas Čangkaišekas yra didžiai nusipelnęs kinų tautos vyras ir nėra kilęs iš banditų. Jis yra aukštos kultûros žmogus. Tačiau ir geram politikui yra sunku suvaldyti minėtus provincijos gubernatorius generolus, kurie dedasi su tais, kas jiems duoda daugiau pinigų. O ypač mėgsta gubernatorius papirkinėti japonai. Štai ir dabar, keturių šiaurinės Kinijos provincijų gubernatoriai generolai perėjo japonų pusėn. Taip dalykams esant, Čangkaišekni yra sunku organizuoti pasipriešinimą prieš japonus, nes kinams, kaip matom, svarbiausia, trûksta vienybės, tautinio susipratimo ir vienos stiprios centralizuotos valdžios.

Kas kita yra Japonija. Seniau ir Japonija buvo absoliuti monarchija, kurią valdė imperatoriai, vadinami mikadai. Europos kultûros įtakoj ir Japonijoj įvyko pasikeitimas, bet ne toks griežtas, kaip Kinijoj. 1889 m. Japonijoj buvo įvesta konstitucinė monarchija. Valstybės priešaky stovi imperatorius, kurio rankose yra aukščiausioji vykdomoji valdžia, įstatymų leidimas ir teismas. Imperatorius vykdo savo valdžią, padedamas slaptosios tarybos, ministerių kabineto ir parlamento. Jis yra visų ginkluotų pajėgų vyriausias viršininkas ir sprendžia karo ir taikos klausimu. Dabar imperatorium yra Hirohita, apie 40 metų amžiaus. Japonų ministerių kabinetas susideda iš 12 ministerijų. Šiuo laiku ministeriu pirmininku yra kunigaikštis Konoyė, imperatoriaus dėdė, apie 80 metų amžiaus senelis, bet turįs didelį visų tautos sluoksnių pasitikėjimą. Parlamentą sudaro senatas ir atstovų rûmai. Senatą sudaro imperatoriškos šeimos princai, kunigaikščiai ir markizai, 18 grafų, 122 baronai, 125 įvairių sričių mokslininkai, 4 karališkos akademijos nariai ir 66 stambûs kapitalistai. Atstovų rûmus sudaro 466 nariai, tautos renkami ketveriems metams.

Taigi, Japonijos santvarka yra panaši į Europos valstybių. Stipri centralinė valdžia daug nusveria japonų naudai, palyginus su kinais. Be to, japonai yra tautiškai susipratę ir mylį savo kraštą žmonės. Todėl ligšiol japonų imperializmas galėjo bevei nekliudomai plėstis Azijos žemyne.

LIETUVIAI!

Nelaukite iki paskutinių dienų ir pasiskubinkite legalizuotis. Istatymas Nr. 406 reikalauja, kad jûs ir visi svetimšaliai Brazilijoj registruotųsi ir išsiimtų specialę „CARTEIRA DE IDENTIDADE“

A Informadora

Suteiks jums reikalingų žinių ir sutvarkys visus jûsų legalizacijos reikalus.

Predio Piratininga, rua João Bricola, 10 2-o andar, sala 227. Kreiptis nuo 13 iki 18 val.

Lietuviškoji daina.

Lietuva nuo senovės laikų yra plačiai žinoma ir garsi savo dainomis. Lietuviškos dainos yra vienos iš gražiausių ir skambiausių pasauly.

Lietuvis nuo mažens myli dainą. Jį mažą močiutė užaugino su daina. Jis su daina susigyveno. Daina lietuvio ramintoja, sielos paguoda, jo dvasinio gyvenimo geriausias maistas.

Baudžiavos ir sunkios priespaudos laikais lietuvis mylėjo dainą. Daina lietuvį saugojo nuo ištautėjimo, nuo tautinės mirties rusų jungo ir vokiečių okupacijos laikais. Lietuviškoji daina buvo vienas iš svarbesniųjų tautinio Lietuvos atgimimo veiksnių. Dainoje Lietuva atgimė ir išsikovojo laisvę, nepriklausomybę.

Sunkiausiais Lietuvai laikais plačiai skambėjo lietuviškos dainos garsiai kaimuose. Net rusų žandarai ne visada drįsdavo lietuviams drausti lietuviškai dainuoti.

Dainuoti ir dainą mylėti yra beveik kiekvieno lietuvio savybė. Toji gera savybė, rodos, turėtų reikštis ir išeivijoj. Negalima pasakyti, kad lietuviai išeiviai nemėgtų lietuviškai dainuoti. Mėgsta. Ir dainuoja. Savo gražiais balsais ir lietuviškomis melodijomis dažnai nustebina ne vieną svetimtautį. Tačiau, reikia pasakyti, kad lietuviai su lietuviška daina ne visada ir nevisur moka gražiai pasireikšti.

Dainuoii bufete, restorane prie alaus stiklo yra negražus ir nesveikas reiškinys. Tokioje vietoje pasaulio nenustebinsi, tik pasirodysi esąs per žemos kultûros žmogus.

Lietuviai išeiviai su gražiomis lietuviškomis dainomis ir puikiais balsais turi pasirodyti lietuvių choruose. Dainuoti ir gražiai dainuoti neužteuka turėti stiprų balsą. Reikia mokytis dainuoti. Reikia išmokti ir dainuoti organizuotai.

Lietuviškos dainos pamėgimą ir meilę jai turi ypatingai reikšti lietuvių jaunimas. Bet ar daug mes matome lietuviško jaunimo mûsų choruose? Tik labai mažą dalelę. São Paulo mieste turime tûkstančius lietuviško jaunimo. Turime ir net tris chorus, bet kiek tuose visuose choruose jaunimo? Visi mûsų chorai perdėm silpni ir niekur viešai negali geriau pasirodyti, nes juose mažai jaunimo, o ir tas pats kartais labai nenoromis lanko repeticijas ir blogai mokosi.

S. Paulo lietuvių kolonija šiuo metu turi jau net du chorvedžiu. Yra dar ir mokytojų daugiau ar mažiau muzikoje nusimanančių. Dainos meno srityje mûsų jaunimas galėtų labai daug nuveikti, jei tik būtų gerų norų. Visuose S. Paulo miesto rajonuose yra lietuvių mokyklos, kurios mielu noru leidžia jaunimui naudotis vakarais savo patalpomis repiticijoms ir kitiems kultûriniams reikalams. Ir kodėl gi tuo nepasinaudoti? Kodėl neburtis į chorus ir dainuoti? Juk išeivijoj lietuviškoji daina privalo būti mûsų tautinės sąmonės ir lietuviškumo gaivintoja bei žadintoja. Dainuodami choruose mes ne tik patys save apsaugojam nuo ištautėjimo, bet rengdami koncertus ir dainų šventes sužadiname tautinę sąmonę tûkstančiuose lietuvių! Su lietuviška daina taip pat galime kaip lietuviai visur ir visada viešai pasirodyti ir įsigyti svetimųjų pagarbą. Čia reikia tik daugiau meilės lietuviškai dainai.

Jaunime, kilki iš kasdienio apsnûdimo ir per lietuvišką dainą gaivinki savo lietuvišką dvasią savo ir savo tautiečių naudai!

R. K-as.

PINIGŲ PERSIUNTIMAS Į EUROPĄ.

Persiunčiame pinigus į Europą doleriais, svarais, frankais ir t. t. bet į kurį Europos miestą paštu („colis Postaux“). Taip pat persiunčiame mažus siuntinius, rûbus, vertybes ir kt. į visas pasaulio šalis. Informacijos:

„BRASILMAR“ Praça do Coreio, 38 sob. Tel. 4-1297.

SKATYK IR PLATINK „LIETUVĮ“

PORTUGALŲ IR ANGLŲ KALBŲ SPECIALISTĖ.

Per 25 pamokas moderniškiausiais ir geriausiais metodais išmoko kalbos. Mokymą veda 6 kalbomis. Pamokos iki 22 val. Kainos pigios — 4 asmenų grupei po 20$000. Teirautis iki 19 val. Largo da Sė. 59, 2° andar, sala 14. Thamara.

Fabrica de Cigarros "SUDAN"

SIUVAMOS MAŠINOS VERTINGOS DOVANOS

ČEKIAI NUO 50$000 IKI 500$000

Premijų Sąrašas Nr. 56

1938 m. spalių 1 -- 15 d. laikot.

MĖLYNIEJI KUPONAI SERIJA „F“

Nr. 12.001 iki 12.005 — 5 Siuvamos mašinos su 5 stalč. žinomos markės „Italia“
„ 12.006 „ 12.010 — 5 vertingų peilių rink. iš 48 št.
„ 12.011 „ 12.100 — 90 parkerių su auksine plunksna
„ 12.101 „ 12.110 — 10 čekių po 200$000
„ 12.111 „ 12.200 — 90 gražių elektriniųprosų «Byington & Cia.
„ 12.201 „ 12.300 — 100 gražių uždegamų mašinėlių
„ 12.301 „ 12.400 — 100 tuz. gražių lėkščių
„ 12.401 „ 12.500 — 100 čekių po 20$000
„ 12.501 „ 12.600 — 100 dėžučių geriausios pudros
„ 12.601 „ 12.800 — 200 servizų kavai su 6 puod.
„ 12.801 „ 11.900 — 100 pienui aliumininių indų
„ 12.901 „ 13.000 — 100 geriausių šepečių rûbams
„ 13.001 „ 13.100 — 100 kišeninių odinių piniginių
„ 13.101 „ 13.300 — 200 čekių po 10$000
„ 13.301 „ 13.400 — 100 gražių fantaz. portsigarų
„ 13.401 „ 13.500 — 100 gražių peilių duonai piauti
„ 13.501 „ 13.700 — 200 gražių kišeninių peiliukų
„ 13.701 „ 13.750 — 50 čekių po 30$000
„ 13.751 „ 13.800 — 50 but. «Agua de Colonia»
„ 13.801 „ 13.900 — 100 rinkinių Gilette barzdai skusti
„ 13.901 „ 13.950 — 50 rinkinių kavai iš 9 puodukų
„ 13.951 „ 13.980 — 30 puikiausių šveicariškų laikrodžių „Orator“ su 15 rub.
„ 13.981 „ 13.990 — 10 čekių po 50$000
„ 13.991 „ 13.998 — 8 čekiai po 100$000
„ 13.999 „ 14.000 — 2 čekiai po 500$000

FULGOR

RÛKYTOJAMS PUIKIŲJŲ CIGARIEČIŲ

VISADA BUVO IR YRA GERIAUSIOS CIGARIETĖS

DIDŽIAUSIAS DOVANŲ PASKIRSTYMAS RÛKYTOJAMS.

São Paulo 1938 m. spalių 16 d.

FABRICA DE CIGARROS SUDAN.

Dr. M. Barmak

«Santa Casa» ligoninės Chirurgijos Daktaras.

Bendra klinika ir chirurgija Vias urinarias.

Tratamento das ulceras de estomago e duodeno.

KUNSULTORIJA:

Rua Tres Rios, 381 nuo 4 iki 6,30 val. vak. Gyvenamoji vieta: rua da Graça, 193.

Tel. 5-5843.

VISI SKAITO TIK SENIAUSIĄ IR DIDŽIAUSIĄ PIETŲ AMERIKOS LAIKRAŠTĮ „LIETUVIS“

Vietos lietuvių gyvenimas.

DARBYMETIS BAIGIASI.

Usina União arba Usina de Junqueiro, kuri yra prie Rio Grande upės arti tos vietos, kur Mogyana gelžkelio linija perker ta upę, yra didžiausias cukraus fabrikas ne tik Brazilijoj, bet ir visoj Pietų Amerikoj. Fabriko savininkas Quito Junqueiro turi didžiules fazendas. Tûkstančiai alkeirų jo žemės apsodinti cukrinėmis nendrėmis — cana. Jo fabrike ir fazendose dirba dau gybės darbininkų — samdinių, ordinarininkų. Vienur kitur pa sitaiko sutikti ir lietuvių. Seniau krizio metu, lietuvių čia dirbo daug daugiau. Dabar fabrike dir ba vos keliolika, o fazendose taip pat tik viena kita šeima.

Be eilinių darbininkų lietuvių yra ir specialistų. Čia pažįstu vieną lietuvį kalvį, vieną elektricistą, porą mechanikų, inkanadorių ir kt. Jie gauna didesnį atlyginimą, o kaikuriems mo ka pastovias mėnesines algas Kalvis ir elektricistas algos gau na po 400$000. Tuo tarpu pap rastas darbininkas tik pačios darbymetės metu gauna 9 — 12 milreisų už darbo dieną. Bet darbymetė trunka tik balandžio — spalių mėnesius. Kitu laiku uždirba tik 5—6 milreisus. Už maistą vienam žmogui tenka mo kėti po 85$000. Todėl po darby mečio daug žmonių išbėgioja kitur.

Juozas Savukynas.

PRASIDĖJO PAVASARIS...

Nors Brazilijoj lietuviškos žie mos niekumet nesti, bet pavasa rio ir čia žmonės laukia. Žiemos — sausrų laikotarpis, kuris apima balandžio — rugsėjo mėnesius, daugiausia rûpesčių sukelia gyvulių augintojams. Žolė nudžiûsta, laukai paruduoja. Galvijus apipuola „byšiai". Daug jų išdvesia. Visa fazendie rių viltis lieka žaliuojanti smulkutė žolė grama ir pûkuotaji capi gordura. Bet vistiek saus mečių pradžioje stengiamasi bandas kiek galima sumažinti.

Šį mėnesį jau prasidėjo pavasaris. Papliupo lietus. Ganyklose, kurias prieš lietų nudegino jau sužaliavo jauna žolė. Medžiai, kurie buvo pametę lapus, vėl dengiasi. Miškai ir laukai keičia savo veidą.

Javų ûkiuose vėl prasidėjo sėjos darbai. Sėja ryžius, kukurûzus, sodina canną. Mûsų fazen doje dabar sodiname medvilnę Ryžių ir kukurûzų pasisodina tik darbininkų šeimos saviems reikalams. Lietuvių šioje fazendoje esam tik aš ir mano pusbrolis su šeima. Mums nuobodu, bet čia geriau negu S. Paulo.

Jonas Blendys,

Faz. Santa Cruz, M. G. est.

MINAS GERAES EST. LIETUVIAI SKAITO TIK „LIETUVĮ".

Esu toli nuo S. Paulo, bet prie lietuvių, rodos, taip arti. S. Francisco mieste kartais su sitinku vieną kitą lietuvį, kurie vyksta į deimantynus ieškoti lo bių. Ta liga serga daugiausia tie, kurie gyvena kaip tik to liau nuo tų visų gerybių. Šiemet laimės ieškotojų tarpe yra gana daug ir lietuvių. Sutikau porą vyrukų net iš S. Paulo. Vienas lietuvis čia vadinamas José Li tuano turi turmą net iš dešim ties vyrų. Sako, kad jam sekasi Jis žinomas visuose paupių miestuose ir miesteliuose. Bet aš dirbu pardavėju vienoje krau tuvėje. Tiesa, buvau nuvažia vęs į paupį pasižiûrėti, bet... mane traukė ne kokia laimė, o tik noras susitikti su ten atvyks tančiais lietuviais. Kokie jie vargšai. Jie nieko nežino kas dedasi pasaulyje. Mane klausinėja apie Lietuvą ir kitur Brazi lijoj gyvenančius lietuvius. O kada iš kišenės ištraukiu «Lietuvį» visų akys nušvinta. Girdė jau, kad ir kitur M. Geraes lietuviai šį S. Paulo lietuvių laikraštį labai myli.

A. R-is.

IŠ MATARAZZO FABRIKŲ AT LEIDO DAUG LIETUVIŲ.

Mums praneša, kad iš Matara zzo fabrikų Agua Brankoj atlei do kelis šimtus darbininkų. Jų tarpe esą daug ir lietuvių. Fabrikų administracija darbininkams sakiusi, kad jie atleidžiami tik šešiems mėnesiams. Paskui vėl galėsią grįžti į savo darbą. Ir dirbančiųjų darbininkų tarpe ki lusi panika, nes laukiama nau jų atleidimų. Gauti darbo nau jiems darbininkams čia jokių vilčių nesą. Kodėl taip yra žinių dar neturime.

VĖL BRANGSTA MAISTO PRO DUKTAI.

S. Paulo mieste pastaruoju laiku vėl pradėjo brangti įvai rûs maisto produktai. Pabrango mėsa ir mėsos gaminiai. Taip pat truputį brangsta ir butų nuo ma. Butų nuoma brangstanti są rišy su įvairių mokesčių padidi nimu.

Maisto produktų ir butų nuo mos pabrangimas dar daugiau pasunkina ir lietuvių darbininkų gyvenimą, nes darbininkų uždar bis tolydžio nedidėja.

Darbininkas.

ŽADA VAŽIUOTI Į PROVINCIJĄ.

S. Paulo mieste kai kurie fab rikai ir dirbtuvės atleido iš dar bo daug darbininkų, kurių tar pe yra ir lietuvių. Žinomi Mata razzo fabrikai taip pat artimiau siu laiku iš įvairių savo skyrių žada atleisti daug darbininkų. Lietuviai, netekę darbo fabrikuo se žada važiuoti į provinciją ir dirbti žemės ûkyje.

Darbininkas.

BLAK REGISTRUOJASI RIO DE JANEIRO.

Teko patirti, kad Brazilijos Lietuvių Aero Klubas yra pada vęs prašymą Brazilijos teisingu mo ministerijai ir pristatęs rei kalingus dokumentus užsiregist ravimui. Klubas jau baigė staty ti pirmąjį savo sklandytuvą. Pa baigus registraciją teisingumo ministerijoj ir gavus atatinkamus leidimus klubas numato surengti iškilmingą pirmojo savo sklan dytuvo pašventinimą.

Klubo Narys.

RIO DE JANEIRO LIETUVIŲ S-GA „VILNIS" BUS UŽREGIS TRUOTA.

Lietuvos Garbės Konsulo p. Mobergo ir «Vilnies» valdybos rûpesniu teisingumo ministerijai įteikti visi dokumentai ir prašy mai dėl šios organizacijos užre gistravimo. Konsulas p. Mober gas pats asmeniškai lankėsi tei singumo ministerijoje, kur minis terijos sekretorius Dr. Ernani Reis pažymėjo, kad iš valdžios pusės „Vilnies" užregistravimui kliûčių nėra ir kad „Vilnis" greitai bus užregistruota ir gaus visas teises veikti. Veikimui jau ir dabar kliûčių nedaroma.

R-s.

ARTINASI MOKINIŲ EGZAMINAI.

Šiemet São Paulo lietuvių mo kyklas baigti ruošiasi jau šešias dešimts mokinių. Jų tarpe yra keleta brazilų ir kitataučių, ku rie mokosi tik portugališkai. Vi sose lietuvių mokyklose lietu viškai ir portugališkai egzamina nai įvyks lapkričio mėn. pabai goje. Dabar ketvirto skyriaus mokiniai mokosi labai stropiai Per egzaminus tiek lietuviškai, tiek portugališkai veik iš visų dalykų mokiniai atsakinės raštu Seniau būdavo taip egzaminuo jami tik portugališkai.

EGZAMINUS LAIKYS IR MOKYTOJAI...

Mokytojai Ona Pažėrienė, Juo zas Jurgilas ir Stasys Ivanaus kas uoliai mokosi portugalų kal bą ir ruošiasi laikyti Diretoria do Ensino reikalaujamus valsty binės kalbos egzaminus, kad gautų visas svetimšalio mokyto jo teises. Lig šiol portugalų kalbos egzaminus išlaikę ir to kias teises įsigiję buvo tik mo kytojai L. Majienė, E. Pažėra, L. Gaigalas, S. Bakšys, St. Jure vičius ir F. Girdauskas. Jie ga lėjo būti ir mokyklų vedėjais.

Egzaminams ruošiasi ir mok. L. Gaigalas. Bet šį kartą mok. L. Gaigalas laikys egzaminus jau portugalų kalbos mokytojo cen zui įgyti. Reikia tikėtis, kad tiek pirmiesiems, tiek ir pasta rajam rimtai pasiruošus egza minai pavyks.

* * *

Norėdami apsaugoti savo akių sveikatą nešiokite AKINIUS

Moderniški akiniai

Pigiausiomis kainomis gaunami pas diplomuotą optica FOTOPAN

Avenida São João, 340

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu duodame specialią 10% nnolaidą. Taip pat turime dideli foto aparatų pasirinkimą. Ir viskas fotografijai.

SPORTAS

Prasidês ping-pongo turnyras.

Š. m. lapkričio mėn. 17 dieną prasideda Sporto S-gos «Lithuania» stalo teniso (ping-pong) turnyras. Visų skyrių valdybos turi pristatyti visų kategorijų žaidėjų sąrašus iki lapkričio 8 dienos. Turnyrui numatytos šios taisyklės:

1 §. Turnyro dalyviai suskirstomi į tris kategorijas (aukštesnės kategorijos žaidėjas negali dalyvauti žemesnėje).

2 §. Pirmosios kategorijos žaidėjas registracijos mokesčio moka 5$000, antrosios — 3$000 ir trečiosios — 2$000.

3 §. Pirmoji kategorija žaidžia 100 taškų, antroji — 80 t. ir trečioji — 60 t.

4 §. Turnyras vyks antradieniais ir ketvirtadieniais Mokos ir Bom Retiro sportininkų patal pose nuo 20 val. Žaidėjas, pavėlavęs 15 min. savo lošimui, skaitomas pralaimėjęs taška, o neatvykęs tris kart — diskvalifikuojamas (iš turnyro išbraukiamas).

5 §. Žaidėjas negali lošti savo patalpose (mokiečiai su bom retiriečiais žais burtų keliu nustatytose patalpose).

6 §. Apie kilusius nesusipratimus skyrių vedėjai praneša per dvi dienas raštu ping-pong turnyro vadovui.

7 §. Turnyro kategorijų nugalėtojams skiriamos asmeninės dovanos.

8 §. Turnyre gali dalyvauti moters ir jauniai (infantil) suda rą atskirą kategoriją. Registr. mokestis — 1$000; žaidžia 50 taškų. Nugalėtojams skiriamos dovanos.

9 §. Žaidimas tik individualinis (pavienis).

Ping-pong turnyro Vadovas.

NUGALĖJO VILAFRIBURGIEČIUS.

Praeitą sekmadienį Sporto S-gos «Lithuania» Mokos skyriaus futbolo komandos vėl buvo išvykusios į užmiestį futbolo rungtynėms. Šį kartą žaidė Santa Amaroje su rimtu ir gerai organizuotu «Futebol Club Villa Friburgo» klubu. Mokos lithuaniečiams tai buvo daug laimingesnė iškila, negu kitais kartais, nes, išskyrus tik kelis skyriaus „veteranus", į rungtynes buvo nuvykę beveik visi žaidėjai. Būdamos pilnesniuose sąstatose, mûsiškės komandos išvystė labai gražų žaidimą ir gana stiprų priešą nugalėjo: pirmoji komanda laimėjo 1 : 0, antroji — 1 : 0.

Koresp.

STRAZDAS PASTATĖ NAUJĄ S. PAULO REKORDĄ.

Praeitą sekmadienį «Esperia» plaukykloj įvyko S. Paulo apygardos plaukymo pirmenybės, kuriose buvo atsiekti net šeši paulistų rekordai: penki vyrų ir vienas moterų. Įdomiausias užplaukimas buvo 100 m. laisvu stilium, kur J. Strazdas pastatė naują rekordą, nuplaukęs šią distanciją per 1:03,2 min. Kiti rekordai: 100 m, nugara — V. Fillini per 1:15,2 min., 200 m. nugara — H. von Schuetz per 2:43,6 min., 4x100 m. estaf. laisv stil. — «Esperia» per 4:25,0 min 3x100 m. įvair. plauk. estaf. — «Germania» per 3:40,8 min. ir 3x100 m. įvair. plauk. estaf. moterims — «Germania» per 4:30,0 min.

Per šias rungtynes daugiausia taškų surinko «Tietė» — 173 toliau eina «Germania» su 160 t., «Esperia» su 127, «Saldanha» su 56 ir «Tumyarû» su 2 taškais

— Tą pat dieną įvyko «Palestra» — «Corinthans», geriausių S. Paulo futbolo komandų, rungtynės. Rungtynės, kurios įvyko «Parque São Jorge» sutraukusios tûkstantines minias, buvo labai gyvos ir įdomios; baigėsi lygiomis 1 : 1.

IŠ LIETUVOS.

— X-1, 2 d.d CJSO krepšininkai viešėjo Rygoje, kur turėjo dvejas krepšinio rungtynes: vienas su Latvijos Vanagi komanda laimėjo 34 : 21, o kitas prieš Latvijos meisterį Starts pralaimėjo vieno taško skirtumu — 27 : 26. Moterys krepšinio rungtynėse pralaimėjo su Liepojos geležinkelietėmis 13 : 11. Taip pat buvo žaistos tinklinio rungtynės su Latvijos Vanagi: vyrai pralaimėjo 1 : 2, o moterys — 0 : 2.

— X-2. Įvykusiose kontrolinėse bokso rungtynėse rinktinei prieš Latviją sudaryti, ilgametis Lietuvos sunk. sv, meisteris Bagdonavičius (JSO) netikėtai buvo nugalėtas Zaboro (Atletas).

— X-2. Lengvosios atletikos sezono uždarymo rungtynėse pastatytas tik vienas Lietuvos rekordas — trišuolyje Kondrackas pasiekė 14,07 m. Bendrai, rezultai visų varžybų buvo neblogi.

— X-2. Lietuvos futbolo pirmenybėse CJSO sensacingai nugalėjo meisterį KSS — 5 : 2.

FORDO DOVANA SUOMIJOS OLIMPINIAM KOMITETUI.

Fordo automobilių atstovybė Suomijoje nusprendė padovanoti olimpiniam komitetui vieną automobilį. Be to, atstovybė laike pačios 1940 metų olimpijados paves 15 automobilių pilnai olimpinio komiteto dispozicijai.

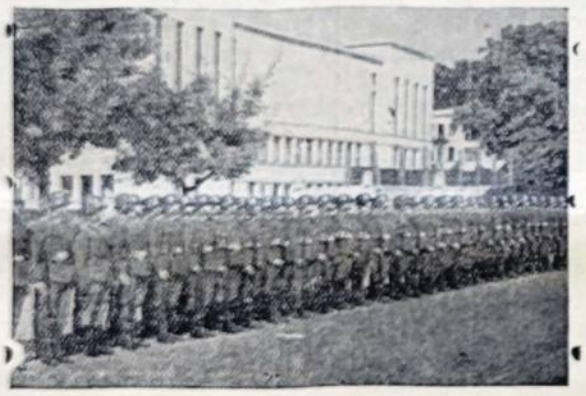
— USA negras Armstrong yra net trijų svorių pasaulio bokso meisteriu — plunksnos, lengvo ir pusvidutinio! Bokso istorija viename asmenyje, tuo pačiu laiku, trijuose svoriuose meisterio dar neturėjo. Laikraščiai rašo, kad šis trigubas pasaulio meisteris nuo vieno titulo — plunksnos svoryje — nuo Naujų Metų atsisako ir daugiau šiame svoryje niekad nesiboksuosiąs.

Prienų miesto įgulos kareivių dalis prie nesenai pastatyto paminklo Did. Lajam Lietuvos Kunigaikščiui Kęstučiui. Paminklas pastatytas kareivinių rajone, netoli Nemuno.

„Janosios Lietuvos" futbolo komanda.

Išsirikiavę Lietuvos kareiviai prie Karo Muziejaus iškilmių metu.

Žemaičiui paminklas Raseiniuose.

Brazilijos atogrąžų džiunglese.

Neseniai grįžusios iš Amazonės ir Rio Negro džiunglių ekspedicijos vadovas prof. R. Rolkas laikraštininkams papasakojo daug nuostabių ir net baisių atsitikimų, kuriuos ekspedicija pergyveno per trejus užtrukimo atogrąžose metus.

Šita ekspedicija išvyko iš Rio de Žaneiro 1934 metų lapkričio mėn. antrojoj pusėj. Ji buvo gerai organizuota, skaitlinga — ekspedicijoj dalyvavo 105 žmonės, iš kurių 13 mokslininkų — ir turėjo tikslą tirti Rio Negro upyno gyvūniją ir augaliją, kartu daug dėmesio kreipdami į žemės gelmių turtus. Prof. Rolkas uždavinį atliko labai gerai, tačiau ekspedicija grįžo susmulkėjusi iki 19 žmonių, tarp kurių buvo tik 5 mokslininkai.

— Mums viskas puikiai sekėsi, kol susidūrėm su ambornais — pareiškė prof. Rolkas. — Beveik kiekvienas iš mūsų jau buvo užsigrūdinęs atogrąžose, mes turėjom visai pakankamai chinino ir drugio liga nelaužė mūsų kaulų. Kiekvienas iš mūsų puikiai mokėjo apsieiti su gyvatėmis, mokėjo iš anksto atspėti mums grėsiantį pavojų iš didesnių plėšrių žvėrių ir aligatorių, ir tatai leido mums ramiu ramiausiai ištisą pusmetį dirbti ir gyventi po atogrąžų dangumi...

Pirmuosius ambornus mes pastebėjom tik 1935 m. viduryje. Tiesą pasakius, pastebėjom ne mes juos, bet jie mus. Jie užpuolė mūsų stovyklą švintant garsiai staugdami „krû-a-krû" ir be abejo, būtų išpiovę mus visus, jei Ruženjis (vienas iš ekspedicijos dalyvių) laiku šūviu nebūt nušovęs vieno indiečio. Tatai nustebino juos, jie sudelsė, ir kada mes sukilę griebė mės ginklų ir pradėjom šaudyti garsus ir spiegiąs balsas „kurema-kur-ma" įsakė jiems pasitraukti nuo stovyklos. Tiktai tada mes pastebėjom, kokiose rep lėse buvom atsidūrę. Tūkstančiai indiečių subruzdo trauktis iš visų pusių ir mes supratom, kad mūsų gynimasis nebūtų mums daug padėjęs, jei juos nebūtų nugąsdinęs šautuvas.

Čia ir prasidėjo mūsų nelaimės. Indiečiai nedrįso ljsti arti mūsų stovyklos. Tačiau užteko kuriam nors toliau atsitolinti miške, kad netektų jo laukti sugrįžtant: jį rasdavom kur pririštą prie medžio su nulupta galvos oda ir nupiautais lyties organais Baisaus skausmo išraiška veide liūdydavo, kad šitas žiaurus darbas būdavo atliekamas anksčiau negu indiečiai jį užmušdavo. Tai buvo prakeikimas. Mes niekur nematėm tų žmonių, bet jautėm, kad jie mato mus visur. Vienas po kito ta baisia ir žiauria mirtim mirdavo ekspedicijos dalyviai, ir mes niekad negalėdavom jiems padėti.

Ta velniava privedė prie to, kad mes kurį laiką pamiršom net savo atvykimo tikslą, ir mums atrodė, kad ambornai — tai viskas, kas mums gali rūpėti. Mes nežinojom kas jie, dargi tinkamai jų nebuvom matę. Jie nepaliko mums nei to pirmojo nukauto amborno. Tik taturuotės ir odos spalva, kiek spėjom tada pastebėti, buvo rausva, varinės varsos. Nuolatiniai jų užpuolimai tiek mums įkyrėjo, kad sykį pasiryžom imtis kontrpriemonių. Tatai mus paskatino garsus spiegimas pietų metu. Anksčiau mes buvom jau pasigedę J. Manejaus, ir dabar puolėm kokia penkiasdešimt vyrų ton pusėn. Netikėtai užkluptas būrys indiečių prie vieno medžio nespėjo iškrikti, ir daugiau, kaip 30 liko nuo mūsų šūvių gulėti žemėj. Prie medžio gulėjo sudribęs J. Manejus, jo galva buvo kruvina, o krūtinėj slypė jo aštrus ieties galas. Jis buvo negyvas, ir jam tuo buvo geriau.

Penki ambornai buvo tik sužeisti. Mes buvom tiek įdūkę, kad šautuvų buožėm norėjom sutriuškinti jiems galvas. Tačiau vis tik buvo atsisakyta nuo keršto, ir mes juos paėmėm į stovyklą. Tatai labai nustebino juos, jie manė, kad mes juos užmušim vietoj, jie laukė teisingo keršto. Tačiau mes buvom nusprendę jiems ne keršyti, bet ištirti, kas čia per tauta, kiek ji skaitlinga ir kaip gyvena. Tik negreit pastebėjom, kad vienam mūsų belaisviui kiti belaisviai teikia daug pagarbos. Tuoj supratom, kad į mūsų rankas pakliuvo pats vadas ar kuris kitas reikšmingas karys. Mes bandėm indiečių klausinėti įvairiomis tarmėmis, tačiau jie niekо mums neatsakinėjo, tarytum jie mūsų nesuprastų. Neliko mums nieko kito, kaip tik jais atsikratyti, tačiau per tas tris savaites, kada jie čia gyveno, nebuvo nei vieno konflikto tarp laisvų belaisvių brolių ir mūs, ir mūsų keršto troškimas išblėso. Mes nusprendėm juos paleisti, laukdami, kad vadas mums bus dėkingas ir netrukdys mūsų darbams. Šitas mūsų nuspren dimas juos gerokai nustebino. Jie paliko stovyklą nedrąsiai, nepasitikėdami ir spruko miškan, bijodami klastos.

Mes nedaug patyrėm apie juos per tas tris savaites. Jie buvo indiečiai — tatai mes žinojom, jie kalbėjo mums nepažįstama tarme — tatai mums maža ką pasakė; jie vadino save amborn ir gyveno netoli mūsų stovyklos. Po dviejų dienų mus gerokai nustebino keisti svečiai. Į aikštelę, kur buvo mūsų stovyklа, iš miško išėjo kokia 30 indiečių. Jie visi buvo be ginklų ir nusidažę taikiom spalvom. Garsus būbnų mušimas miške lydėjo jų žingsnius. Priekyj jų ėjo vadas visoj savo didybėj ir puošnume. Mes pažinom savo belaisvį.

Nesusikalbėjom su juo Iš kai kurių padrikų žodžių mes supratom, kad jis atvyko pas mus pareikšti savo draugiškumą ir padėkoti mums. Jis atnešė mums daug buivolų kailių, kad turėtume kuo dengti palapines. (B. d.).

Užgesusiu ugniakalniu krašte.

Vienas įdomiausių Prancūzijos kraštų yra Auvergne. Tai užgesusių ugniakalnių kraštas. Turistams sudominti tuo kraštu Prancūzijos geležinkelių bendrovės ruošia net specialią parodą Paryžiaus geležinkelio stoties Gare d'Orsey salėse. Tame krašte yra daug užgesusių ugniakalnių, kurių krateriai dabar yra pilni vandens ir sudaro atskirus, nepaprastai gilius ežerus kalnų viršūnėse. Pvz., Puy de Sancy ežeras yra 1886 metrų aukštumoje. Turistus į jį kelia tam tikras keltas. Lac Pavin ežeras yra 1200 metrų aukštumoje ir 94 metrų gylio. Po Puits de Padirac ežeru 103 metrai po žeme teka požeminė upė, kuria turistai gali irstytis valtelėmis. Į tą požeminę upę veda natūrali praraja, kurios šlaitu yra turistams įtaisyti iki pat upės laiptai, o paskui turistai plaukia laiveliais požemine upe per nepaprastai gražias išvarvėjusių uolų grotas. Ta požemine upe galima plaukti net tris kilometrus.

Prie to užgesusių ugniakalnių krašto priklauso ir Roqueforto aukštas uolotas pajūrio krantas su nepaprastai gražia Aveyrono pilimi. Tai yra visame pasaulyje pagarsėjusio rokforo (Roquefort) sūrio kraštas. Čia to sūrio kasmet pagaminama iki devynių milijonų kilogramų. Tas sūris gaminamas iš avių pieno. Už tai čia laikoma nemažiau kaip 700.000 avių.

Davė perpilti net 28 litrus savo kraujo.

Neseniai Budapešto ligoninėje mirė per automobilio katastrofą sužeista Magda Brvet. Ši mergina, rašo užsienio spauda, pagarsėjo tuo, kad yra davusi perlieti savo kraujo net 28 litrus ir 150 gramų. Tuo savo krauju yra išgelbėjusi šimtus gyvybių. Kaip žinoma, žmonių kraujas skirstomas į tam tikras grupes ir perpilant reikia rasti atatinkamą kraują.

Magdos Brvet kraujas buvo gana savotiškas, tiko daugeliui ligonių. Nors dažnai operacijų metu ji netekdavo daug kraujo, tačiau visada buvo tvirta ir sveika. Kai automobilis, kuriuo ji važiavo, atsitrenkė į stulpą ir apvirto iš po jo skeveldrų ištraukta kraujuose paplūdusi mergina. Nuvežus ją į ligoninę, pasisiūlė daugybė žmonių, Magdos išgelbėtų, duoti perpilti jai savo kraujo. Tačiau buvo per vėlu. Netekusi daug kraujo Magda mirė.

PARDUODAMI NAMAI IŠSIMOKĖJIMUI

5-ta Parada rajone

Du kambariai, virtuvė, W. C. viskas naujai irengta. Kaina 8:000$000. 3.000 milreisų inašo ir 5.000 išmokėjimui 60 mėnesių po 83$000 i mėnesi.

INFORMACIJOS: rna Vergueiro, 25 nuo 12 iki 13 ir nuo 18 iki 20 val.

*

K. Č. Lietuvis.

Vargą kojomis pamynę...

Vargą kojomis pamynę,
Laimę rasti galim,
Kai sugrįšim į tėvynę —
Į svajotą šalį.

Svetur laimės nesuradę,
Ką tėvams sakysim,
Ar meluosim paraudę,
Kai namo sugrįšim?

Kad išklydom į pasaulį
Ieškot laimės vaisių,
O neradome nė saujos,
Vien tik vargą baisų...

Jei gyva bus motinėlė —
Išbučiuosim kojas,
Tegul broliai ir seselės
Kaltes dovanoja...

Vargą kojomis pamynę,
Laimę rasti galim,
Kai sugrįšim į tėvynę —
Į svajotą šalį.

1938-X-5 d.,
São Paulo.

Troglodítai Argentinos Kordiljieruose.

Troglodítais senovėje vadino žmones, gyvenančius urvuose. Niekas netikėtų, kad ir dabar, kultūros ir pažangos amžiuje, dar būtų tragloditų; bet pasirodo, kad jų dar esama. Štai, Argentinos laikrašty „Caras y Caretas tilpo p. Jose Bardagi straipsnis, kuriame aprašomi troglodítai ir jų gyvenimo tragedija. Argentinos vakarų Kordiljieruose netoli nuo pačios kalnų viršūnės, yra kokių penkių mylių ilgio tarpukalnis, kurio akmenuotu dugnu teka Las Minas upelis Upelis prasideda aukštose sniegiuotų kalnų viršūnėse, didėja ir galop įteka į Čubuto upę. Upelio krantai uoloti, niūrūs, kaip ir pati gamta. Kalnuotuose upelio krantuose yra daugybė urvų, kuriuose gyvena ne vien pavieni žmonės, bet ištisos šeimos. Dauguma urvų drėgni, per juos vanduo bėga ne tik iš apačios, bet ir iš viršaus. Žiemą šaltis siekia per 20 laipsnių; urvų gyventojai nuo šalčio dreba, kalena dantimis ir stengiasi apdengti savo sustyrusį kūną padėvėta pataline ir suplyšusiais rūbais, bet veltui šaltis skverbiasi visur!.. Varvantis nuo urvų vanduo užšąla įvairiausių braižinių ir paveikslų formose; žiūrint iš tolo, atrodo kad priešais stūksos ne urvai, o koki tai gražūs fantastiški, kryštoliniai rūmai, ypač mėnesieną! Taip, tai tik iš viršaus... o vidury?..

Kas per žmonės gyvena tuose paslaptinguose pastatuose? Koki vargai ar bėda juos čia atvijo? Ką jie veikia šituose akmens ir sniego tyruose?.. Juos visus čionai sutraukė tik vienas magiškas žodis „auksas". Visi tie žmonės gyvenantieji užšalusiuose urvuose su savo žmonomis ir vaikais, ar pavieniai, tai aukso ieškotojai. Dumbluotam upelio dugne jie gaudo auksą. Daug triūso ir vargo padeda kol sugauna ir išplauna kokį gramą aukso... Kokios tautybės ir iš kur šie aukso ieškotojai? Vargu ar kas atsakytų į šį klausimą, nes čia niekas tuo nesijdomauja: jiems visiems rūpi vien tik „auksas ir auksas"... Kad tik to „aukso" daugiau suradus ir už jį galėtų prisipirkti daug daug degtinės, kad joje paskandintų savo vargus ir skurdų gyvenimą šiuose sniego ir akmens tyruose.

Pagyvenęs metus Kordiljieruose, dažnai užmiršta savo tikslą, del kurio atvyko į šias niūrias vietas ir išleidžia degtinei suras tą su tokiu vargu lobį... Pasitaiko, bet labai retai, kad aukso ieškotojas, paskurdęs metus-kitus, surenka didoką maišelį aukso ir grįžta savo tėvynėn, kur jaukiai įsitaiso, pradėdamas naują, laimingesnį gyvenimą. Dauguma gi amžinai lieka gyventi troglodítais, pragerdami visą savo randamą auksą, arba praloš dami jį lošimo namely, kurį ne toliese laiko turkas.

Po didesnio kiekio surasto aukso iš troglodítų miesto girdėti įvairiausiomis kalbomis girtos dainos, šūkavimai, ir juokai O galėtų juk geriau susitvarkyti ir pagerinti savo gyvenimo sąlygas, nes artimiausias miestelis Bolson yra už 10 mylių, o Bariloče už 14. Bet kur tau. Degtinės pardavėjas gyvena arčiau ir nujausdami, kad iš nagų gali paspruki laimikis, patys atsilanko pas troglodítus su degtine ir kitais masinančiais pasiūlymais, išviliodami iš jų auksą. Ir tempia vargšai troglodítai ir toliau savo skurdų ir vargingą gyvenimą, be giedresnės ateities.. Daugumai iš jų miestas ar koki nors paprasčiausi patogumai — amžinai lieka vien viliojančia svajone... J. Skinskis.

JUOKAI

PIENO BROLIAI.

— Kaip gi tai gali būti, kad tu sakaisi su Petru esąs pieno brolis. Jis gi gyvena Kaune, o tu — Šiauliuose.

— Matai, mudu abudu tos pačios Pieno Perdirbimo B-vės pieną gėrėm.

DAR MAŽESNI.

— Tur būt nieko nėra mažesnio už tavo kojeles, brangioji?

„Brangioji" skausmingai nusišypso:

— Deja! Mano naujieji bateliai.

TO PAKANKA.

— Kitą savaitę, mielas prieteliau, aš iškeliauju. Ką malonaus galėčiau tau padaryti?

— Nieko! Pakanka, kad tu iškeliauji.

ABU PRATURTĖJO.

— Kada aš atvykau į São Paulo, prieš 20 metų teturėjau tik vienus marškinius ant pečių.

— Na tai dar nieko. O kai aš atvykau, tai net ir marškinių neturėjau.

— Kaip gi tai?

— Mat aš gimiau čia São Paule.

GERAS BIZNIS.

Kartą Luz sodne susitinka Kostas Petrą ir sako:

— Žinai ką, Petrai, sunku fiziniu darbu duoną pelnyti! Suderom kompaniją ir atidarom kokį biznį.

— Kaip tai kompaniją? Kokiomis sąlygomis? — teiraujasi nustebęs Petras.

— Labai paprastai: sudarom kompaniją ir padarom sutartį penkeriems metams. Tu įeini su kapitalu, o aš su komercine praktika.

— Labai gerai. Na o paskui?

— Paskui? paskui tu pasiliksi su komercine praktika, o aš su kapitalu.

Vaikų Kampelis

Už Tėvynę.

Tau, tėvyne, mes aukojam
Savo jaunas jėgas,
Už tave, tėvyne, vis kovojam
Gyvenimą jauną skiriame mes.

Tėvai broliai narsiai gynė.
Spaudė ginklą prie krūtinės,
Dėjo jėgas-garbės vainiką pynė
Tėvyne, dėl tavęs vis.

Linksma mums visiems šiandieną
Kad laisva mūs tėvynė,
Džiaugtis turi tuo kiekvienas
Džiaugtis, juk laisva mūs gimtinė

Šiandien-kožnas didis mažas,
Džiaugsmo pilnas sieloje,
Kad laisvai gražiai gyvena
Sesers broliai Lietuvoje.

Matilda Butauskaitė
III sk. Valančiaus m. mokinė.

* *

Šarka ir varna.

Šokinėjo šarka miške nuo vienos šakos ant kitos ir nenustodama tarškėjo. Varna tupi sau ir tyli. Šarka supyko, kad varna nė žodeliu nepritaria jos tau škalams ir sako:

— Ko tyli, kūmute, pašnekučiuokime. Nenori? Gal mano kalba tau nepatinka?

Varna rimtai atsakė:

— Kas daug kalba, nemažai ir meluoja.

Ant. Slavinskas.

Mocarto valsas.

Garsų muziką kompozitorių Mocartą pasivaikščiojimo metu sustabdė elgeta ir paprašė išmaldos. Elgeta labai skurdžiai atrodė. Mocartas apieškojo kišenes, bet nieko nerado. Tada išėmė iš kišenės gaidų popieriaus ir, parašęs kelias muzikos eilutes, padavė elgetai. Paskui nurodė muzikos veikalų leidėjo adresą ir patarė ten lapelį nunešti.

Leidėjas pamatęs garsaus muziko naują valsą, su džiaugsmu užmokėjo kelis auksinius dukatus.

Turim prisiminti, kad Mocartui pačiam kartais trūkdavo pinigų. Šis pasakojimas rodo jo didelį gailestingumą ir užuojautą.

Pasaka be galo.

Gyveno kartą senelis ir senelė. Senelis išėjo į mišką ir rado sušalusį vilką. Senelis vilką užsidėjo ant pečių, parnešė namo, padėjo ant pečiaus. Tas vilkas atgijo. Senelė viena bijo namie būti.

— O ko ji bijo?

— Senelio nėra namie.

— O kur tas senelis?

— Senelis buvo miške, rado vilką sušalusį. Senelis vilką užsidėjo ant pečių...

Uždavinys Nr. 3.

Važiavo keleivis iš vieno miesto į kitą vežimu nuvažiuodamas per valandą 9 klm. Pavažiavęs kiek pamatė užmiršęs pasą, tada sumokėjo už kelionę ir į miestą grįžo pėsčias nueidamas tik 3 klm. per valandą. Sugrįžęs miestan pastebėjo, kad kely jis užtruko 8 val.

— Šimts kalakutų! — susimąstė keleivis: — argi taip toli būčiau nukeliavęs vežimu?

Skaičiavo, skaičiavo, pagaliau suskaičiavo. Pamėginkit suskaičiuoti ir jūs. Teisingai suskaitę gausit 5 taškus.

AKLAS ELGETA.

— Ponia, ponia, jūs man davėt netikrą pinigą, — sako sušelptas aklas elgeta.

— O iš kur žinote? Juk esate aklas.

— Ne, aš ne aklas, tik mauo draugas aklas. Aš jį tik pavaduoju.

— O kur draugas, gal susirgo?

— Tai jau! Nuėjo į kiną filmos pasižiūrėti.

JĮ NUSKRIAUDĖ

— Ko tu, Jonuk, verki? — klausia vyresnysis draugas.

— Pranas mane nuskriaudė.

— O ką gi jis tau padarė?

— Kai aš norėjau jam suduoti per galvą, jis pasilenkė, ir aš sudrožiau ranka medin.

PER EGZAMINUS.

Mokytojas klausia egzaminuojamą mokinį:

— Jei tavo tėvas pasiskolins 200$000 milreisų 5%, kiek sumokės po metų laiko?

— Nieko.

— Ką sakai? Vaikeli, nemoki aritmetikos!

— Ne, ponas mokytojau, aš aritmetiką moku, bet taip pat gerai pažįstu ir savo tėvą.

* *
*

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontrakn visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve nerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 sobr. (kampas Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

„Kadernetos“ (Carteira de identidade)

tik 80$000. Einant įstatymu Nr. 406 privaloma kiekvienam svetimtaučiui. Išsiimkite „kadernetą“ negaišdami laiko

Dr. De Thimé rua Direita, 36 1° andar, sala 10.

Dr. Paulo Licciardi

Santa Casa Gydytojas-Operatorius

SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PER TURBACIJOS, HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gy dymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir aštri GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos pro cesus. Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Bendras gydymas anemijos, liesumo, negalavimų, lytiško silpnumo ir t. t. Bendra chirurgija.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444 Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 ligi 20 valandos vakaro. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTAĮ NAMUS BET KURIĄ VALANDĄ DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas São Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.

Telef. 2-4214. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v.

KALBA LIETUVIŠKAI.

PIJAUS RUTKAUSKO

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius. LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pasirinkimas.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SĄLYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

DANTISTAS

JOSĖ LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo. Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir São Pauly, su daugelio metų praktikos. — Biombuoja dantis už 10$000 su parcelana, arba sidabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5$000 Atidaryta dieną ir naktį.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCMIDT

Rua S. Caetano, 447 (sen. nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

Didžiausia naujiena

Kiekvienam įsidėmėtina!

„Lietuvio“ Administracijoje galima gauti įvairiausių LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IR LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

Knygų ir plokštelių pasirinkimas didžiausias ir kaino labai prieinamos. Užeikite įsitikinti. Atskirai skelbsime knygų ir plokštelių katalogą su kainomis. Taip pat galima gauti Lietuvos Vyčių ir šiaip įvairių paveikslų bei Lietuvos vaizdų atvirukų.

Knygos, vyčiai, paveikslai ir atvirukai užsakant siunčiami ir į provinciją registruotu siuntiniu. Už kiekvienos knygos ir paveikslo persiuntimą imama 800 reisų. Siunčiant didesnį kiekį persiuntimo išlaidos mažesnės.

Pinigus ir užsakymus siųsti šiuo adresu:

„LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1767 SÃO PAULO. Asmeniškai kreiptis: Rua Bandeirantes, 474 S. Paulo.

Pastaba: Siunčiant pinigus reikia pažymėti laiške kokiam reikalui jie siunčiami ir nurodyti AIŠKU IR TIKSLU SAVO ADRESA. Plokštelės į provinciją nesiunčiamos.

Pasinaudokite proga šiandien pat!

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai atlieka visus spaustuvės darbus.

Lietuviams nuolaida.

Užeikite įsitikinti

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194

TEL. 4-2640

Lietuviškos muzikos ir dainos koncertai

Gautos iš Kauno naujausios lietuviškos plokštelės (Demonstruojamos su garsiakalbe mašina)

SEKMADIENIAIS, ŠVENTADIENIAIS IR VISOMIS DIENOMIS NUO 2 VALANDŲ DIENOS! VAKARAIS STYGŲ ORKESTRAS (TRIO)

Lietuvių Užeigoje

BAR RIO BRANCO

Rua Visc. Rio Branco, 461 Tel. 4-2435

S. Paulo.

Sklypai Villa Lucia

Villa Prudentes rajonas neapsakomai progresuoja. Gera padėtis — didelė ateitis. Liko nedaug sklypų.

Parduodame prieinamomis išsimokėjimo geriausiomis sąlygomis, mėnesinėmis ratomis per 7 metus be užstato, su mažu našu. Pasinaudokite proga. Duodame medžiagą greitai statybai.

Bondės Villa Prudente ir autobusai Villa Zelina.

Raštinė Vietoje

„Lietuvis” ir lietuviški laikraščiai pardavinėjami:

SÃO PAULO MIESTE:

1. Ant Largo da Sė prie laikrodžio ir «bondžių» galerijos; 2. Prie centralinio pašto laiptų ir kampo. Bom Retiro rajone: 1. Baužio krautuvėje, 2. Silva Pinto ir Rua J. Paulino laikraščių kioske, 3. «Josė Paulino» vaistinėje, 4. Genevič aus krautuvėje, 5. prie Luz tilto, 6. Luz stoties kioske. Mokos rajone: 1. Rua da Moóca ir av. P es de Barros kampo laikraščių kioske, 2. Dr. V. Kudirkos mokykloje. V. BELOS IR V. ZELINOS Rajone: 1. Vygelio krautuvėje, 2. Vytauto Didžiojo mokyk. V. ANASTAZIJOS rajone: 1. Lapos kioske, (Lapoje) 2. Kirilausko krautuvėje ir pas Skadą. NOATE IR BRAZ stoties kioskuose. SÃO CAETANO stoties kioske. PARQUE DAS NAÇÕES Maironio lietuvių mokykloje, SANTOS MIESTE: Santos stoties kioske. RIO DE JANEIRO MIESTE: 1. Pas p. p. Ramanauskus, rua Bella 130 ir pas Polykarpą Labedevą, av. Mėm de Sa 110

PASTABA: Be aukščiau paminėtų vietų «Lietuvį» ir laikraščius iš Lietuvos bei kitur pardavinėja mūsų platintojai visuose lietuviais apgyventuose rajonuose išnešiodami po namus.

Seniausia Lietuviška Siūvykla Mūsų Kolonijoj

„KAUNAS“

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS

Didelis gerų ir moderniškų medžiagų pasirinkimas.

Medžiagas perku didelėmis partijomis pigiau, todėl ir kostiumai mūsų siūvykloje pigiau, kaip kitur.

Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnių šlapintos medžiagos siūtų mūsų siūvykloje.

Kelnės ant užsakymo vilnonės medžiagos tik 38$000.

Rua Duque de Caxias Nr. 40 (Prie Sorocabano stoties) S. Paulo

Laivakortės į Lietuva ir is Lietuvos pigiausiomis kainomis

Parduodame laivakortes pigiausiomis, negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išeivybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą litais per Lietuvos Banką.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis.

Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E C-IA Įkurta 1900 m.

Rua Maua 207 kampas rua Conceicão prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai.

Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

Vokietija žada ginti Čekų poziciją.

Čekoslovakija nusigręžia nuo ją apleidusių Santarvės valstybių. Ji susiartina su Vokietija. Savo respublikos nemažas plotus Vokietijai ir Lenkijai atidavė geruoju, nes viena apsiginti vistiek nebūtų pajėgusi. Bet Vengrijos reikalavimų čekai patenkinti nemano. Sako, kad per Miuncheno susitarimą Vengrų pretenzijos nebuvusios apsvartytos. Todėl numatoma, kad čekų vengrų ginčas galėsias būti išspręstas arbitražo (trečių jų teismo) keliu. Trečiųjų teisme Vokietija stotu ginti čekų interesus, o Italija vengrų.

Jau dabar tėvai susirūpinę.

Iš Vila Belos praneša, kad daug lietuvių, susirūpinę, kad ateinančiais metais jų vaikai pakliūtų į lietuvišką mokyklą, jau dabar prašo mokyklos vedėją jų vaikus imatrikuliuoti. Mokyklos vedėja L. Majienė tas žinias patvirtino. Tėvai taip anksti susirūpino dėl to, kad pernai dėl vietos stokos į šią mokyklą buvo priimta tik 80 naujų mokinių. Vėliau atvykusiems jau nebuvo vietų.

Labai susirūpinę ir Bom Retiro rajono lietuviai, kurie savo vaikus nori leisti į lietuvišką mokyklą. Visus baugina įstrigusi Lietuvių Namų, kuriuose bus ir mokyklai patalpos statyba. Tėvų komitetas nuolat skatina Lietuvių Sąjungą Brazilijoj ir visus, kas tik šiame reikale gali padėti, rūpintis, kad statyba būtų vykdoma. Turint tinkamas patalpas ir ši mokykla sutrauks šimtus lietuviukų.

P. N-s.

Italai su vokiečiais vėl tariasi.

Į Romą atvyko Vokietijos užsienio reikalų ministeris von Ribbentrop. Europos spauda ir diplomatai seka, kieno dabar likimą nulems Vokietija su Italija.

Prancūzų laikraščiai praneša, kad Romoje dabar svarstomi Vengrijos reikalavimai atplėšti ir jai Čekoslovakijos dalį, naujo antikomunistinio pakto sudarymas ir Vokietijai kolonijų grąžinimo klausimas.

Japonai žingsnis po žingsnio okupuoja vis naujus Kinijos plotus.

Ilgo ir žiauraus japonų kinų karo galo dar niekas nesitiki. Abi pusės atkakliai kariauja. Japonai žingsnis po žingsnio veržiasi vis gilyn į Kiniją. Šią praeitą savaitę vėl užėmė kelėtą naujų miestų. Labai turtingas didžiulis Kinijos miestas Hankeu pasidavė netikėtai staiga. Anglų laikraščiai skelbia, kad šis už São Paulo du kartu didesnis miestas esąs visiškai sugriautas. Visame mieste tebesiaučia neužgesinami gaisrai. Kiniečiai dar tebesilaiko fortuose, kovoja gatvėse ir Yang-Tse upės pakrantėse.

Japonai pasiulė taika.

Okupavę naujus Kinijos plotus ir sugriovę buvusią laikiną Kinijos sostinę Hankeu, japonai vėl pasiūlė Kinijai taikintis. Bet Chang-Kai-Chekas japonų pasiūlymą atmetė. Iš kariuomenės vadovybės jis nepasitrauksiąs ir Kiniją kovosianti iki išvijimo visų japonų gaujų iš savo žemių.

Neramumai Maskvoje ir kituose SSSR pramonės miestuose.

SSSR pramonės darbininkai reikalauja pagerinti darbo sąlygas ir pakelti atlyginimą už darbą. Dabartiniu metu didesnės darbininkų šeimos, kaip ir caro laikais, gyvena skurde. Maskvoje, Ivanovo rajone darbininkų šeimos susirinko prieš Sovietų Namus. Reikalavo tuč tuojau išmokėti jau kelinta savaitė atsilikusius uždarbius. Policija surinkusius išvaikė. Aikštėje likoką kelių moterų ir vaikų lavonai. Visi kalėjimai prikimšti areštuotų darbininkų.

SSSR gresia revoliucija.

Po Tolimųjų Rytų armijos vado Bliucherio suėmimo visa raudonoji armija ėmė bruzdėti. Armijos vadovybė įspėjo Staliną, kad sudraustų G. P. U. agentų veikimą kariuomenės eilėse. Dėl to G. P. U. padarė daug naujų kratų ir suėmimų. Pramonės centruose prasidėjo ir darbininkų judėjimas. Padėtis neaiški. Buvo pasklidę gandai, kad Stalinas jau užmuštas. Tai buvo tik gandai, bet visos žinios parodo, kad SSSR neramu, kad raudonoji armija gali susikibti su G. P. U. būriais ir sukilti prieš Staliną.

Brazilijos žinios

Prezidentas Getulio Vargas prieš visokius „izmus“

Koledžio Mount St. Mary profesorius p. Joseph Thorming, kuris neseniai aplankė Braziliją, Urugvajų ir Argentiną, savo paskaitose Neujorke tvirtina, kad Pietų Amerikai fašistinis siaubas grėsia tikrai ir rimtai. Fašistų akcija gerai išvystyta. Radio propaganda varoma vokiečių, italų ir portugalų kalbomis. Tuo tarpu Roosvelto kalbos apie demokratijos stiprinimą perduodamos tik anglų kalbomis. Pietų Amerikos gyventojai jų nesiklauso, nes nesupranta. Prof. Joseph Thorming pastebi, kad tik Brazilijos prez. Getulio Vargas aktingai kovoja prieš visokius „izmus“. Tiek fašizmui tiek komunizmui Brazilijoj vietos nėra.

NAUJA AGRONOMIJOS MOKYKLA.

Federalinė Vyriausybė numato greitu laiku įsteigti naują agronomijos mokyklą. Ši mokykla turėsianti visas aukštosios mokyklos teises ir apimsianti visas žemės ūkio šakas. Prie mokyklos būsią įtaisyti Botanikos ir Zoologijos sodai. Mokiniai ir mokytojai turėsią gyventi vietoje. Tai būsias savotiškas būsimųjų Brazilijos žemės ūkio specialistų miestas. Vieta numatoma prie vieškelio S. Paulo — Minas, už 40 km. nuo Rio.

ATRASTI SALIETROS KLODAI

Žemės ūkio ministerija gavo pranešimą, kad Brazilijos šiaurėje, Piauhy valstybėlėje Valenças apskrity esą atrasti milžiniški salietros klodai. Salietra esanti geros kokybės. Ž. Ū. M. skubiai pasiuntė specialistus, kad gautas žinias patikrintų vietoje ir ištirtų salietros klodų eksploatavimo galimumus.

KLAIPĖDOS VOKIETININKAI ŠŪKAUJA.

Besiartinant rinkimams Klaipėdos krašto vokiečiai vėl susijungė. Lietuvos Vyriausybė leido plačiai naudotis politinėmis laisvėmis priešrinkiminėj kompanijoj. Miesto gatvėse dažnai surengiamos eisenos. Įsikarščiavę agitatoriai reikalauja Klaipėdoje palikti tik autonominę policiją. Vienas kitas riktelėja: „Viena tauta, viena valstybė, vienas vadas“... Arba — „Šalin žydus!“

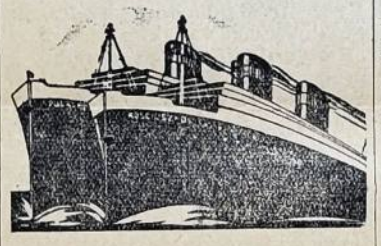
DEL VECCHIO geriausios Gitaros visokioms išmierems ir kainoms. Pirkite tiesiai iš fabriko. Visokių stygų pasirinkimas. Reikalaukite katalogų veltui.

FABRIKAS IR KRAUTUVĖ
Rua AURORA 196.

Paieškojimai

Yra žinių, kad Stasys KAZLAUSKAS, kilęs iš Trakų apskrities, Mončiūnų km. Žąslių valšč., 1933 m. sausio mėn. 9 d. mirė. Todėl, Konsulatas prašo Stasio Kazlausko giminių bei pažįstamų pranešti apie jo likimą ir jeigu yra miręs, prašoma nurodyti kur ir kas juo rūpinosi. Žinias prašoma siųsti Lietuvos Konsulatui São Paulo — Rua Aureliano Coutinho, 88.

Kas žino apie Jokūbo RADVILAVIČIAUS, kuris gyveno Avenida Prezidente Vilson, 26 ir dirbo comp. Antarctica, likimą arba jo tikslų gyvenamosios vietos adresą, malonėkite pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo-Rua Aureliano Coutinho, 88.

Gdynia - Amerika

Linhas de Navegação S. A.

Pietų Amerikos linija

Laivų išplaukimas iš Santos į Rio Grande, Montevideo ir Buenos Aires

S/S PULASKI

13/X ir 15/XII 1938 m.

S/S KOŠCIUSKO

11/XI 1938 ir 13/I 1939 m.

Laivų išplaukimas iš Santos į Rio de Janeiro, Bologne s/m, Kiel, Holtenau ir GDYNIA

S/S PULASKI

26/X, 28/XII 1938 m.

S/S KOŠCIUSKO

23/XI 1938 ir 25/I 1939

Konfortas, hygiena, geras maistas. Nuolaida laivakortėms į ten ir atgal.

Puikiausi patogumai 1, 2, ir 3 klasės kabinose.

Laivakortės parduodamos:

S. PAULO, RUA LIBERO BADARÓ, 561

sobreloja. Tel. 2-3851

Agencia Poloneza de Viagens.

SKELBKITĖS TIK „LIETUVY“

Alfaiataria Estan

Stasio Šliktos Siuvykla „Estan“

RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-1940 yra žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUIKIAUSIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBAS GREITAS IR SĄŽININGAS. Prie siūvyklos veikia moteriškų rūbų skyrius, kur siūvami paltai ir kostiumai. Šį siūvykla atidarė skyrių ant rua Dr. Almeida Lima, 19.

KAS TURITE ĮRIŠIMUI KNYGŲ

kreipkitės pas Kostantą Činčiką rua Taquary, 92 (Mokoje).

Knygų įrišimo specialistas. Atlieka darbą greitai, sąžiningai ir daug pigiau negu kitur.

Tik 54 kilometrai nuo S. Paulo miesto, gražioj ir sveikoj vietoj gali puikiausiai isikurti

50 LIETUVIŲ KOLONISTŲ ŠEIMŲ

Užperkant ūkį tik su 500 milreisų įnašo ir likusią sumą išmokant per daug metų prieinamiausiomis sąlygomis. Žemė su stambiu mišku. Garantuotos galimybės uždarbio ligi 400$000 į mėnesį kiekvienam suaugusiam žmogui vietoje. Net mažamečiams vaikams yra vietoje lengvo ir pelningo pašalinio uždarbio. Kiekvienas naujakuris prie geros valios gali labai greitu laiku tapo stipriu ir nepriklausomu ūkininku. Naujakuriams duodamos visi kios lengvatos.

Lietuvių kolonijos steigimas šioje vietoje jau pradėtas, nes jau keletas rimtų lietuvių kolonistų ten apsigyveno ir pradėjo kurtis. Patartina kiekvienam lietuviui kolonistui neatideliojant šioje vietoje įsigyti žemės sklypą, kur jo ateitis bus visada užtikrinta.

Dėl smulkesnių žinių kreiptis į EMPREZA DE TERRAS E COLONIZAÇAO PIRATININGA. Rua Libero Badaró, 488 4 andar, sala 38 S. Paulo.

Ten pat galima gauti SVEIKŲ PATARIMŲ dėl giminių bei draugų parsikvietimo iš Europos.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia)
Telf. 4-0316

Vidujinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika Visiškas genorejos išgydymas per 10—15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.